

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221200659
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2021:6221200659.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloleté deti E.: I., L.. XX. XX. XXXX S. P., L.. XX. XX. XXXX, bytom ako navrhovateľka, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, deti rodičov: matky P. T., O.. E.Á., L.. XX. XX. XXXX, T. XX, S. M. G. G., L.. XX. XX. XXXX, G. XXX, o návrhu navrhovateľky R. E., L.. XX. XX. XXXX, L. X, E. T., na zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš, takto

r o z h o d o l :

I. Súd zveruje maloleté deti E., I.L. L.. XX. XX. XXXX S. P., L.. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky R. E., L.. XX. XX. XXXX, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloleté deti osobne starať a zastupovať ich a spravovať ich majetok v bežných veciach.

II. Otec maloletých G. G., L.. XX. XX. XXXX je povinný prispievať na výživu maloletej I. E., L.. XX. XX. XXXX výživným v sume 60 Eur mesačne a na výživu maloletej P. E., L.. XX. XX. XXXX výživným v sume 50 Eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, počnúc dňom 15. 01. 2021.

III. Súd p o v o ľ u j e otcovi maloletých zročné výživné za obdobie od 15. 01. 2021 do 31. 10. 2021 na obe maloleté deti spolu v sume 367,50 Eur splácať v mesačných splátkach po 20 Eur vždy do 25. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne právoplatnosť výrok II. tohto rozsudku o bežnom výživnom, s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok zročného výživného sa stane splatným celý dlh na zročnom výživnom.

IV. Matka maloletých P. T., L.. XX. XX. XXXX je povinná prispievať na výživu maloletej I. E., L.. XX. XX. XXXX a maloletej P. E., L.. XX. XX. XXXX výživným na každú z nich vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, počnúc dňom 15. 01. 2021.

V. Súd p o v o ľ u j e matke maloletých zročné výživné za obdobie od 15. 01. 2021 do 31. 10. 2021 na každé z maloletých detí v sume po 310,71 Eur splácať v mesačných splátkach po 20 Eur mesačne na každé z maloletých detí vždy do 25. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne právoplatnosť výrok IV. tohto rozsudku o bežnom výživnom, s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok zročného výživného sa stane splatným celý dlh na zročnom výživnom.

VI. Matka maloletých P. T., L.. XX. XX. XXXX je o p r á v n e n á stretávať sa s maloletými deťmi E.: I., L.. XX. XX. XXXX S. P., L.. XX. XX. XXXX každú sobotu od 09:00 hod. do 17:00 hod. a každú nedeľu od 9:00 do 12:00 s tým, že si maloleté deti prevezme v mieste bydliska navrhovateľky R. E., L.. XX. XX. XXXX na začiatku styku a na tom istom mieste maloleté deti navrhovateľke na konci styku odovzdá.

VII. Navrhovateľka R. E., L.. XX. XX. XXXX je p o v i n n á maloleté deti na styk s matkou pripraviť a tejto ich riadne a včas odovzdať.

VIII. Súd r u š í neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 13P/1/2021-12 zo dňa 14. 01. 2021 ku dňu právoplatnosti výroku I. tohto rozsudku.

IX. Týmto d o c h á d z a k zmene rozsudkov Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/4/2015-25 zo dňa 02. 03. 2015 vo výroku o osobnej starostlivosti o mal. I. E., L.. XX. XX. XXXX, č. k. 7P/81/2015-22 zo dňa 17. 06. 2015 vo výroku o osobnej starostlivosti o mal. P. E., L.. XX. XX. XXXX a č. k. 12P/34/2016-88 zo dňa 14. 03. 2017 vo výroku o bežnom výživnom na maloleté deti zo strany otca.

X. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka (stará matka maloletých) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12. 04. 2021 domáhala zverenia maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko ich matka je dlhodobo nezamestnaná a nevyužila príležitosť nájsť si zamestnanie, nemá vyhovujúce bývanie a nie je spôsobilá vychovať maloleté. Otec nemá o maloleté žiadny záujem. Navrhovateľka je ochotná sa o maloleté starať, momentálne sa nachádzajú u nej, poslúchajú ju a nemá s nimi žiaden problém. V otázke styku matky s maloletými navrhovateľka v rámci záverečnej reči navrhla, aby tento prebiehal 2-krát do mesiaca v soboty medzi 13.00 a 16.00 hod. tak, že maloleté budú prevzaté pred bydliskom navrhovateľky a tam budú na konci styku odovzdané.

2. Matka maloletých s návrhom na nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasila. Ak by súd návrhu vyhovel, styk s maloletými navrhla v rámci záverečnej reči upraviť od piatka 14.00 hod. do nedele 13.30 hod. Otec navrhol, aby boli maloleté zverené do starostlivosti navrhovateľky.

3. Opatrovník maloletých a okresná prokuratúra v rámci záverečnej reči zhodne navrhli, aby boli maloleté zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, nakoľko matka nemá zabezpečené vhodné podnetné rodinné prostredie, je dlhodobo nezamestnaná a jej rodičovské schopnosti sú na nízkej úrovni. V súčasnosti má zabezpečené len bytové podmienky. Opatrovník navrhol upraviť styk matky s maloletými na každú sobotu a nedeľu medzi 13.00 hod. a 16.30 hod. a v otázke vyživovacej povinnosti navrhol, aby súd zaviazal obidvoch rodičov prispievať na výživu maloletých výživným po 30 % zo sumy životného minima. Okresná prokuratúra navrhla širší rozsah styku, a to každú sobotu od doobedňajších hodín až do večera s tým, že nedeľu by ponechali na prípravu do školy.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a navrhovateľky, oboznámením sa s listinami nachádzajúcimi sa v spise, rozhodnutiami tunajšieho súdu a lustráciami v registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovni a v databáze generálnej prokuratúry, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

5. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 7P/4/2015-25 zo dňa 02. 03. 2015 bola mal. I. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 7P/81/2015-22 zo dňa 17. 06. 2015 bola mal. P. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 12P/64/2016-88 zo dňa 14. 03. 2017, právoplatným dňa 03. 06. 2017, bolo zvýšené výživné na maloleté zo strany otca tak, že počnúc dňom 31. 08. 2016 je povinný prispievať na výživu mal. P. výživným vo výške 50 Eur mesačne a na výživu mal. I. výživným vo výške 60 Eur mesačne s tým, že nedoplatok na výživnom na mal. I. v sume 213,68 Eur a na mal. P. v sume 148,92 Eur za obdobie od 31. 08. 2016 do 14. 03. 2017 bolo otcovi povolené splácať v mesačných splátkach po 20 Eur, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že otec pracoval v roku 2016 v Českej republike s príjmom v priemere 486 Eur (13.138,80 Kč), pričom v roku 2017 mal uzavretý pracovný pomer na dobu určitú do 22. 12. 2017 s hodinovou odmenou vo výške 70,40 Kč. Súd v odôvodnení konštatoval, že otec je v produktívnom veku, má možnosť zvýšiť si svoju životnú úroveň a na základe týchto skutočností určil výživné vo vyššie uvedenej výške.

6. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 13P/1/2021-12 zo dňa 14. 01. 2021, vykonateľným dňa 15. 01. 2021, nariadil súd neodkladné opatrenie, ktorým maloleté dočasne zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Z odôvodnenia vyplynulo, že matka doniesla najprv mal. I. dňa 01. 05. 2021 a následne mal. P. dňa 07. 01. 2021 k navrhovateľke bez udania dôvodu a bez slova, pričom neoznámila kam ide a ani navrhovateľka nemala žiadne informácie o tom, kde sa má matka nachádzať. Otec maloletých sa v tom čase nachádzal na neznámom mieste. Navrhovateľka bola ochotná sa o maloleté postarať.

7. V priebehu konania tunajší súd uznesením č. k. 14P/31/2021-62 zo dňa 22. 07. 2021, v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 11Cop/40/2021-95 zo dňa 26. 08. 2021, výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk matky s maloletými na každý utorok a štvrtok od 14.00 hod. do 16.30 hod. s tým, že matka si maloleté prevezme pred bydliskom navrhovateľky na začiatku styku a na konci styku ich na rovnakom mieste odovzdá. Súd zároveň výrokom II. vyslovil, že neodkladné opatrenie potrvá do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Z odôvodnenia vyplýva, že medzi matkou a navrhovateľkou nebola možná dohoda na styku matky s maloletými, a preto bolo nevyhnutné nariadiť neodkladné opatrenie a určiť potrebný rozsah styku na zachovanie citovej väzby medzi matkou a maloletými.

8. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 9P/150/2013-57 zo dňa 13. 03. 2014 bol maloletý syn matky L. Ď., L.. XX. XX. XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, pretože súd skonštatoval, že biologickí rodičia nevedeli zabezpečiť starostlivosť o maloletého, nemali stabilné bývanie, prácu a finančné prostriedky. Matka sa pokúšala o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, pričom tunajší súd jej návrh rozsudkom č. k. 7P/87/2015-51 zo dňa 21. 12. 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Cop/35/2016-84 zo dňa 22. 06. 2016 zamietol, pretože matka nedisponovala domácnosťou s dostatočným vybavením na zabezpečovanie potrieb maloletého, nebola zamestnaná, a tak nemala dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie starostlivosti a prihladol aj na názor maloletého, ktorý si želal zotrvať v starostlivosti navrhovateľky. Tunajší súd rozsudkom č. k. 12P/21/2017-74 zo dňa 01. 08. 2017 zamietol aj ďalší návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a opätovne skonštatoval, že matka nedisponovala domácnosťou s dostatočným vybavením na zabezpečovanie potrieb maloletého, nebola zamestnaná a nemala dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie starostlivosti a prihladol aj na názor maloletého, ktorý si naďalej želal zotrvať v starostlivosti navrhovateľky. Matka sa taktiež domáhala zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti v konaní tunajšieho súdu pod sp. zn. 13P/7/2019, avšak súd toto konanie dňa 31. 07. 2020 pre späťvzatie návrhu zo strany matky zastavil, nakoľko matka sama v rámci späťvzatia skonštatovala, že nemá zaplatené všetky platby za bývanie, nie je zamestnaná a jej situácia jej neumožňuje postarať sa o maloletého.

9. Z výsluchu matky na pojednávaní dňa 09. 08. 2021 vyplynulo, že mala s maloletými zabezpečené bývanie na Modrom Kameni u p. J. do 07. 01. 2021, kedy mal nastúpiť do práce a už tam nemohli bývať. Vtedy odovzdala mal. I. navrhovateľke, mal. P. mala so sebou, lebo bola na ňu naviazaná. Potom sa rozhodlo, že u p. J. môže bývať aj naďalej, matka sa chcela s maloletou vrátiť naspäť do Modrého Kameňa. Medzitým sa išla informovať na mesto Veľkého Krtíša, či nie je k dispozícii nejaký mestský byt, vtedy prišlo policajné auto a zobrali matku aj mal. P., išli na úrad práce a matka potom maloletú zanesla navrhovateľke. Vtedy matku kontaktoval jej snúbenec J. T. a povedal, že môžu ísť bývať k nemu od 02. 02. 2021, kde odvtedy matka žije. V ten deň chcela ísť za mal. P., na čo jej navrhovateľka povedala, že nemá právo tam byť a matke bolo zároveň doručené neodkladné opatrenie, ktorým sa maloleté zverili navrhovateľke. Matka v súčasnosti býva u svojho snúbenca v rodinnom dome so záhradou pozostávajúcom zo 4 izieb, 2 kúpeľní a 2 kuchýň. Jedna izba je voľná, druhú užíva otec matkinho snúbenca, tretiu užíva matka so snúbencom a štvrtá je obývačka. V obci je škôlka, škola je v Čebovciach, tieto by deti mohli navštevovať. Pokiaľ mal opatrovník prešetrovať pomery v tejto domácnosti, matka nevie, že by ju kontaktoval za týmto účelom. Po dohode na termíne nemá problém opatrovníka pustiť na prešetrovanie pomerov.

K uvedenému opatrovník na pojednávaní dňa 09. 08. 2021 uviedol, že mali snahu vykonať šetrenie, avšak zámerne nekontaktujú matku, inak by sa šetrenie minulo účinku. Šetrenie mali snahu vykonať minimálne 4 - 5 krát, naposledy dňa 04. 05. 2021, kedy matka opätovne nebola prítomná v domácnosti. Bol tam prítomný jej súčasný partner, ktorý bol zjavne pod vplyvom alkoholu, vystupoval agresívne a z tohto dôvodu šetrenie nevykonali. Toto šetrenie sa malo vykonať o 9.30 hod. a už vtedy bol pod vplyvom alkoholu.

Pokiaľ ide o príjem, matka uviedla, že do marca 2021 poberala prídavky na deti, momentálne nemá žiaden príjem ani dávky. Je vedená ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce, prácu si hľadá aktívne, posielala životopisy. Uchádzala sa o miesto pomocnej kuchárky v Movine v apríli 2021, v spoločnosti Allianz na sprostredkovanie zmlúv, avšak tam ešte potrebuje urobiť testy do NBS, čo zatiaľ neurobila. Ďalej sa uchádzala v spoločnosti Adano a Adub. Vo Veľkom Krtíši v Kebabe potrebujú pomocnú pracovníčku, tam sa ešte nestihla uchádzať, nakoľko sa to dozvedela len deň pred pojednávaním. Na otázku, ako by sa starala o deti, keď nemá žiaden príjem uviedla, že si najprv musí zabezpečiť prácu, potom bude vedieť zabezpečiť deti. V súčasnosti má príjem jej snúbenec v sume 250 Eur ako opatrovateľský príspevok a jeho otec v sume 600 Eur ako invalidný dôchodok. Na otázku ohľadom alkoholizmu svojho snúbenca matka uviedla, že on si podvečer každý deň dá pivo, každý chlap pije pivo. Podľa matky nebol pod vplyvom alkoholu v čase šetrenia opatrovníkom, nakoľko sa stará 24 hodín o svojho otca. Matka je v súčasnosti tehotná, nevie však v ktorom mesiaci, toto jej oznámi gynekológ až na základe vyšetrenia vzorky krvi. Otcom dieťaťa je jej snúbenec J. T.. Pokiaľ ide o styk s maloletými, matka dodržiava termíny v utorok a štvrtok ako bolo nariadené neodkladným opatrením, príde k navrhovateľke, tá jej deti odovzdá a na konci styku ich matka vráti. Predtým mal. P. chodievala do škôlky, kde ju matka čakala, taktiež mal. I. čakala pred vchodom do bytu navrhovateľky. Matka bola predtým zamestnaná v pekárni v Sklabinej dva dni, pretože majiteľ zistil, že má 4 deti a mal za to, že nemá ako dochádzať do práce, čo nie je pravda, a ukončil pracovný pomer. V októbri 2020 bola zamestnaná v spoločnosti ADANO s. r. o. tiež len dva dni, pretože jej ochorela dcéra, matka žiadala o OČR, ktorú dostala a nakoniec jej oznámili, že ju nepotrebujú. Predtým bola zamestnaná v Kauflande (spoločnosť Transfer International Staff k. s.) v novembri 2020, to trvalo jeden deň, lebo to bola jednodňová akcia na upratovanie. Predtým bola zamestnaná u C. P. ako pomoc v kuchyni, tam vydržala iba jeden mesiac, lebo počas tohto obdobia majiteľ bytu, v ktorom matka bývala, p. T., vtrhol do reštaurácie, pýtal sa ako matka robí, zamestnávateľka bola v šoku, a preto ukončila pracovný pomer. Zamestnávateľia boli s matkou spokojní. Okrem maloletých dcér má matka ešte dvoch synov, P. je plnoletý, žije v Bratislave a mal. L. má 13 rokov a je súdom zverený so starostlivosťou navrhovateľky. Matka viackrát žiadala, aby jej bol vrátený, nebolo jej však vyhovené. J. T. nemá vlastné deti, k maloletým deťom matky má dobrý vzťah, stýka sa s nimi, keď ide s matkou na styk aj 10-krát mesačne. Idú na ihrisko a venuje sa deťom. S maloletou P. bola u neho na návšteve dvakrát na dve hodiny. J. T. aj jeho otec by súhlasili s tým, aby boli matke maloleté zverené. J. T. I. je príjemný človek, predtým bol zamestnaný u viacerých zamestnávateľov, 12 rokov žil v Bratislave a teraz sa vrátil, aby sa postaral o svojho otca. Bol súdne trestaný, keď mal 18 rokov kvôli falšovaniu peňazí, zo čoho dostal podmienený trest. Matka sa na navrhovateľku hnevá odkedy jej bol zverený syn matky, pretože sa nemôže o neho starať a učiť sa s ním. Matka potvrdila, že neplatila dohodnuté nájomné u Zsolta Kukučku, ktorý jej prenajímal byt v dohodnutej sume 210 Eur, ale len približne 140 Eur z prídavkov, dávky v hmotnej núdzi a výživného. V byte bola pokazená batéria v kuchyni, nadvihnutý laminát, avšak druhá izba nebola poškodená, aj nábytok tam mali vlastný. Dňa 18. 12. 2020 bola matka vystaňovaná z tohto bytu, išla najprv k navrhovateľke, ktorá ju vyhodila, potom zobrala so sebou maloleté za známym na Modrý Kameň.

10. Z ďalšieho výsluchu matky vykonanom na pojednávaní dňa 04. 10. 2021 vyplynulo, že si prehlásila trvalý pobyt k svojmu snúbencovi, ktorého si medzitým zobrala za manžela a predložila súdu sobášny list a žiadosť o vydanie nového občianskeho preukazu. Odkedy sú maloleté u navrhovateľky, na ich výživu finančne neprispela. Pokiaľ ide o príjem, matka od marca do augusta 2021 poberala 300 Eur mesačne ako SOS dávku, ktorú vyplácal úrad práce ako príspevok z dôvodu pandémie pri strate zamestnania. Momentálne nemá matka žiaden príjem, vybavuje si dávku v hmotnej núdzi spoločne s manželom. Deň po pojednávaní má nastúpiť do pekárne v Kosihovciach na skúšku, nemá zatiaľ uzavretú pracovnú zmluvu, príjem by mal byť okolo 600 Eur. Matka má ukončenú strednú odbornú školu v Modrom Kameni, odbor obchod a podnikanie ukončené s maturitou. Nikdy nemala trvalý pracovný pomer, chodila len na brigády, pretože mala štyri materské dovolenky za sebou. S plnoletým synom P. Š., má matka dobrý vzťah, občas si zatelefonojú, naposledy pred týždňom. Osobne sa stretli keď odchádzal pracovne do Bratislavy, asi minulý rok. Pracuje tam ako SBS-kár v nočnom klube, býva s nejakými slečnami v Petržalke. Matka ho upovedomila o svojej svadbe, avšak neprišiel, pravdepodobne kvôli práci. S maloletým synom L. má matka veľmi dobrý vzťah, telefonovali spolu cez internet asi pred 8 mesiacmi. Okrem toho sa stretávajú v meste tak 2-3 krát do týždňa. Matke bolo na maloletého L. určené výživné rozsudkom súdu na účet úradu práce, to však matka neplatí. Dáva peniaze osobne maloletému tak 10-15 Eur mesačne, keď sa stretnú. Matka ďalej uviedla, že mala vo svojej domácnosti detské veci, tie však boli vo vreciach, a preto ich opatrovník nevidel ani mu ich neukazovala. Deti by živila buď, ak by mala prácu na zmluvu, alebo dávku v hmotnej núdzi. Taktiež jej obec vie poskytnúť jednorazovú dávku asi v

sume 100 Eur. Návrhy na vrátenie mal. L. do starostlivosti matky boli podľa matky súdom zamietané, pretože bol zmanipulovaný a pani Ž. odporučila náhradnú osobnú starostlivosť kvôli príspevkom.

11. Z výsluchu navrhovateľky na pojednávaní dňa 09. 08. 2021 vyplynulo, že dňa 05. 01. 2021 k nej prišla matka, nič nepovedala, iba jej odovzdala mal. I. bez udania dôvodu, ktorá sa odvtedy nachádza u navrhovateľky. Mal. I. povedala navrhovateľke, že nemôžu ísť bývať naspäť do Modrého Kameňa, lebo p. J. ide do roboty. Matka vtedy s mal. P. bývala u p. T.. Navrhovateľka viackrát kontaktovala úrad práce ohľadom tejto situácie a potom jej prišlo zo súdu rozhodnutie o neodkladnom opatrení, že maloleté sú zverené do jej starostlivosti. Matka v tom čase chodila maloleté navštevovať, čakala pred vchodom, avšak navrhovateľku nikdy nekontaktovala, že príde. Odkedy je vydané neodkladné opatrenie o styku, matka v podstate rešpektuje súdom stanovené časy. Keď sú maloleté s matkou, vracajú sa k navrhovateľke v poriadku. Navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti s maloletými a s vnukom mal. L. Ď.. Ide o 2-izbový byt, navrhovateľka obýva obývačku, maloleté deti spolu užívajú druhú izbu, kde má každý vlastnú posteľ a skriňu. Manžel navrhovateľky s ňou nežije v spoločnej domácnosti. Príjmom navrhovateľky je invalidný dôchodok vo výške 220 Eur a poberá príslušné dávky na deti. Súčasného partnera matky navrhovateľka nepozná ani jeho domácnosť. Párkrát ho videla, keď bol na styku s matkou a má za to, že bol pod vplyvom alkoholu, čo je povedali aj maloleté. Pokiaľ ide o predošlú starostlivosť matky o maloleté, stávalo sa, že nemali čo jesť, chodili pýtať jedlo od susedov, čo sa navrhovateľka dozvedela od maloletých. Pokiaľ ide o prácu matky, X. T. jej nechal byt až do februára, aby sa ona medzitým zamestnala, navrhovateľka jej povedala, nech maloleté zatiaľ nechá u nej. Navrhovateľka má za to, že matka mala dosť pracovných príležitostí. Odkedy sú maloleté u navrhovateľky už nekričia, neplačú, riadne jedia. Mal. I. sa pocikávala, teraz to už tak nie je. Maloleté ľúbia svoju matku, ale vyjadrujú sa tak, že chcú ostať u navrhovateľky. Keď ich matka priniesla, nemali žiadne veci, všetko musela zabezpečiť navrhovateľka. Matka sa odvtedy nepýtala, či majú čo jesť a ani neprispieva na ich výživu. Výživné platí ich otec. Navrhovateľka sa cíti zdravá, vládze, má len dlhodobo zvýšený tlak. S matkou má hnevливý vzťah. Matka sa vie o deti postarať tak dva roky, kým ich treba kojiť, potom už nevie ani poupratovať alebo zabezpečiť im ošatenie. Tieto veci predtým zabezpečovala navrhovateľka. Navrhovateľka nie je motivovaná finančne, už vychovala aj dve staršie deti matky L. S. P., pričom sama bola aj so sestrou vychovávaná svojou starou matkou, pretože jej matka zomrela. Keďže ona sama nebola daná do detskému domova, chce sa postarať aj o maloleté. Mal. I. chodí do školy na Škultétyho do Veľkého Krtíša, triedna učiteľka je p. J., mal. P. chodí do škôlky do Veľkého Krtíša, vychovávateľka je p. B.. Po deti predtým chodila matka, navrhovateľka nevedela kde sú, preto ukázala v škole aj v škôlke súdne rozhodnutie, aby ich matka nemohla brávať. Mal. L. Ď. bol navrhovateľke zverený, pretože sa matka o neho nestarala. Matka neprispievala ani na výživu mal. L., ani na syna P., ktorý bol navrhovateľke tiež zverený.

12. Zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 06. 05. 2021 (č. I. 29-30) vyplynulo, že od 07. 01. 2021 sú obe maloleté v starostlivosti navrhovateľky, kam ich odniesla matka bez udania dôvodu a neoznámila kam odchádza. Matka odmieta spoluprácu s opatrovníkom, vyhýba sa kontaktu a sociálnym šetreniam a nemá vytvorené podmienky pre zabezpečenie výchovy maloletých. Nadviazala vzťah s J. T., ktorý býva na adrese T. XX. V obci nemá dobrú povest', požíva alkoholické nápoje v značnej miere, pričom pri šetrení opatrovníka na mieste bol zjavne pod vplyvom alkoholu, vystupoval podráždene a agresívne. Otec maloletých sa dlhodobo nezdržiava na adrese trvalého pobytu M. XXX a o jeho bydlisku nemá opatrovník žiadne informácie. Navrhovateľka obýva 2-izbový byt na základe nájmovej zmluvy na dobu neurčitú, ktorý je kompletne a vhodne zariadený, každý člen má vlastné lôžko, je tu zavedená elektrická energia, voda, plyn, internet a televízia a neboli zistené žiadne nedostatky. Maloleté majú k navrhovateľke blízko a jej prostredie je podnetné pre ich priaznivý fyzický a psychický vývin. V domácnosti navrhovateľky žije aj mal. L. Ď., ktorý bol navrhovateľke zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Maloleté deti netrpia žiadnymi ochoreniami, zdravotná starostlivosť nebola u nich nikdy zanedbávaná, či už zo strany matky alebo navrhovateľky ako to skonštatovala ich ošetrojúca lekárka MUDr. Milica Lajtmanová. Mal. I. navštevuje Základnú školu Škultétyho 9 vo Veľkom Krtíši. Mal. P. navštevuje Materskú školu na ul. Červenej armády vo Veľkom Krtíši, pričom od budúceho roku má začínať plniť povinnú školskú dochádzku. Medzi matkou a navrhovateľkou sú rozvrátené vzťahy, matka pravidelne narúša denný režim detí, mal. I. čaká každý deň pred školou, kde vznikajú konfliktné situácie a motivuje ju aj mal. P. proti navrhovateľke, z čoho sú maloleté deti psychicky deprivované a vystupujú proti starej matke. Podľa vyjadrení navrhovateľky, keď sa maloleté s matkou nestýkajú, sú poslušné a matku nespomínajú.

13. Zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 27. 09. 2021 (č. I. 119-120) vyplynulo, že matka naďalej odmieta akúkoľvek spoluprácu s opatrovníkom, vyhýba sa kontaktu a šetreniam. Napriek tomu bolo zrealizované sociálne šetrenie na mieste aktuálneho bydliska T. XX. Ide o rodinný dom, ktorý je v osobnom vlastníctve otca p. J. T. - W. T., L.. XX. XX. XXXX. Rodinný dom je dvojpodlažný, spodnú časť obýva matka s J. T., kde sa nachádza spálňa, kúpeľňa, kotolňa, kuchyňa a garáž, vrchnú časť obýva W. T.. V spodnej časti bol neporiadok. Kultúra a hygiena prostredia je na požadovanej úrovni. Matka nedosahuje žiaden príjem, J. T. je nezamestnaný, jeho príjem pozostáva z príspevku na opatrovanie jeho otca v sume 289,55 Eur. Pán W. T. je invalidný dôchodca s dôchodkom 691 Eur, pričom celá ľarcha a náklady na domácnosť sú financované z jeho dôchodku a príspevku na opatrovanie. Matka v čase šetrenia nepreukázala dostatočné potravinové a hygienické zásoby pre maloleté, oblečenie ani obuv.

14. Zo správy Základnej školy, Škultétyho 9, Veľký Krtíš zo dňa 30. 03. 2021 (č. I. 31 aj č. I. 77-78) vyplýva, že mal. I. mala v predchádzajúcom období problémy s rannou dochádzkou, s matkou bola často riešená čistota jej oblečenia, nevhodné prezuvky, nevyrovnané účty a dochádzka. V súčasnosti, odkedy býva maloletá u navrhovateľky, má pravidelne desiatu, správa sa uvoľnenejšie, stále dosahuje výborné vyučovacie výsledky. S navrhovateľkou sú pravidelne konzultované vyučovacie výsledky, spolupráca je na výbornej úrovni.

Zo správy Základnej školy, Škultétyho 9, Veľký Krtíš zo dňa 22. 09. 2021 (č. I. 129) vyplynulo, že matka vyjadruje svoju nespokojnosť veľmi hlasno, často na ulici vyvoláva nepokoje a konflikty. Ak sa podarí mal. I. odchádza zo školy iným východom, aby sa nemusela s matkou stretnúť. Zastáva názor, že so všetkým čo ona robí a hovorí bude súhlasiť, aby prestala a neútočila na navrhovateľku, nakoľko maloletá sa bojí o jej zdravotný stav, lebo si myslí, že inak by so svojou sestrou skončili v detskom domove. Navrhovateľka na pojednávaní dňa 04. 10. 2021 predložila súdu rozvrh maloletej I., z ktorého vyplýva, že maloletá je v pondelok, stredu a štvrtok v škole od 08.00 do 12.30 hod. a od 13.00 do 14.30 hod. absolvuje ZUŠ a utorky a piatky je v škole od 08.00 do 15.30 hod., kedy je v družine.

15. Zo správy Centra pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie Veľký Krtíš zo dňa 04. 06. 2021 (č. I. 76) vyplynulo, že centrum súhlasí s pokračovaním plnenia povinného predprimárneho vzdelávania ohľadom mal. P., nakoľko má mentálne schopnosti na úrovni nižšieho priemeru s rovnomerne zníženými výkonmi v jednotlivých substestoch. Kognitívne funkcie sú znížené aj z dôvodu slabej informačnej stimulácie, dieťa vie len to, čo ho naučila sociálna núdza a materská škola. Odkedy je zverená do starostlivosti navrhovateľky je všestranná starostlivosť o ňu evidentne citeľná každej oblasti. Ďalší rok v materskej škole jej z tohto dôvodu veľmi pomôže a predpokladá sa zlepšenie percepcie a kognitívnych funkcií a vizuomotorickej koordinácie. Stabilizácia rodinného zázemia, pravidelný režim a dobrá životospráva sa určite prejavia aj v podpore emočnej zrelosti, čo jej umožní lepšie sa pripraviť na zvládanie nárokov základnej školy.

16. Z výpisu z registra trestov (č. I. 39) vyplynulo, že navrhovateľka nemá v tomto registri žiaden záznam. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 21. 07. 2021 manžel navrhovateľky I. E., L.. XX. XX. XXXX súhlasil s tým, aby boli maloleté zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

17. Z lustrácie v registri obyvateľov vyplynulo, že matka má okrem dvoch maloletých dcér ešte maloletého syna Ľ. Ď.L., L.. XX. XX. XXXX a plnoletého syna P. Š., L.. XX. XX. XXXX. Otec má okrem maloletých dcér ešte dve maloleté deti C. G., L.. XX. XX. XXXX S. G. G., L.. XX. XX. XXXX. Navrhovateľka je matkou matky, má trvalý pobyt na adrese J. L. XX, E. T. a jej manželom je I. E., L.. XX. XX. XXXX.

18. Zo sobášneho listu (č. I. 134) vyplynulo, že matka uzavrela dňa 25. 09. 2021 manželstvo s J. T., L.. XX. XX. XXXX a prijala priezvisko T.. Zo správy obce Kosihovce (č. I. 130) vyplynulo, že J. T., L.. XX. XX. XXXX je považovaný za človeka, ktorý užíva alkoholické nápoje a neznáme omamné látky. Z lustrácie v databáze Generálnej prokuratúry vyplynulo, že J. T.T., L.. XX. XX. XXXX bol odsúdený rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 1T/259/2003 dňa 27. 06. 2005 za trestný čin falšovanie a pozmeňovania peňazí a cenných papierov podľa ustanovenia § 140 ods. 2 zák. č. 140/1996 Z. z. a rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 9T/54/2014 zo dňa 19. 05. 2014 za trestný čin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 zák. č. 300/2005 Z. z. J. T. S. W. T. písomne súhlasili (č. I. 90 a 91), aby sa do ich domácnosti nasťahovali maloleté.

19. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplynulo, že otec je na základe dohody o pracovnej činnosti zamestnaný v spol. AB Laz, s. r. o. od 01. 07. 2019. Z potvrdenia o príjme (č. I. 43-46) vyplýva, že jeho čistý príjem dosiahol za posledných 12 mesiacov spolu 1.202,49 Eur.

20. Zo správy ÚPSVaR Veľký Krtíš (č. I. 17) vyplýva, že matka v súčasnosti nepoberá žiadne dávky, do 31. 03. 2021 poberala na maloleté deti náhradné výživné a rodinné prídavky a do 30. 06. 2020 bola príjemcom dávky v hmotnej núdzi. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni bola matka zamestnaná od 04. 09. 2020 do 19. 09. 2020 na základe dohody o pracovnej činnosti u zamestnávateľa Marta Tóthová - MIRA, od 14. 10. 2020 do 23. 10. 2020 na základe dohody o pracovnej činnosti u zamestnávateľa ADANO, s. r. o., dňa 04. 11. 2020 na pracovný pomer u zamestnávateľa Transfer International Staff, k.s. a od 26. 01. 2021 do 22. 02. 2021 na základe dohody o pracovnej činnosti u zamestnávateľa CPB, spol. s r. o.

Z oznámenia zamestnávateľa Marta Tóthová - MIRA (č. I. 111) vyplýva, že matka prácu skončila skôr, nakoľko práca v kuchyni je fyzicky náročná a nie je vhodná pre každú pracovníčku, pričom matka nemá ani prax ani vzdelanie pre túto profesiu. Zamestnávateľ ADANO, s. r. o. uviedol (č. I. 106), že pracovný pomer s matkou bol ukončený, nakoľko jej pracovné výkony nevyhovovali požiadavkám na dané miesto. Zamestnávateľ Transfer International Staff k. s. uviedol (č. I. 109), že matka skončila pracovný pomer v skúšobnej dobe v zmysle § 72 Zákonníka práce. Zamestnávateľ CPB, spol. s. r. o. uviedol (č. I. 105), že matka u neho odpracovala len 2 hodiny, za ten čas sa neprejavili negatívne činnosti, ale vzhľadom na starostlivosť o deti nemohla plnohodnotne plniť pracovné činnosti, a preto dohodu o pracovnej činnosti ukončili.

Matka súdu na pojednávaní dňa 04. 10. 2021 predložila nevyplnený formulár dohody o spolupráci so spoločnosťou VOTUM - Centrum Odškodnení, a. s., so sídlom v Brne, konajúca prostredníctvom organizačnej zložky so sídlom v Bratislave, IČO: 46 853 588 so sprievodným e-mailom od obchodnej riaditeľky, podľa ktorého sa má táto zmluva vytlačiť, vypísať a dvakrát poslať spoločnosti. Nárok na odmenu za každý zazmluvnený prípad sa vypláca podľa platných podmienok v čase registrácie prípadu. Matka uviedla, že nejde o pracovnú zmluvu, mala by mať na základe tejto dohody províziu a v mesiaci október by mala začať jej činnosť, ktorá spočíva v zháňaní klientov pre vyššie uvedenú spoločnosť, ktorá sa venuje odškodňovaniu ľudí, ktorí mali dopravné nehody a podobne. Matka nevie, či tu má nejaký garantovaný príjem. Nejde o činnosť, ktorú uvádzala na pojednávaní dňa 09. 08. 2021 v oblasti poistenia, nakoľko tam uprednostnili ľudí so skúsenosťami. Matka ďalej doplnila, že poslala životopisy dňa 27. 09. 2021 na hotel do Dolnej Strehovej a dňa 03. 09. 2021 do Lučenca na pozíciu pomocná kuchárka, z týchto zamestnaní sa jej však neozvali.

21. Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 44 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého je náhradnou starostlivosťou viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. V ustanovení § 44 ods. 3 Zákona o rodine rozlišuje tri formy náhradnej starostlivosti, a to náhradnú osobnú starostlivosť, pestúnsku starostlivosť a ústavnú starostlivosť. Zo systematického zoradenia jednotlivých foriem náhradnej starostlivosti možno vyvodiť ich prioritu, pričom náhradná osobná starostlivosť je najmiernejšou formou náhradnej starostlivosti a predstavuje najmenší zásah do prirodzeného rodinného prostredia maloletého, nakoľko túto spravidla maloletému dieťaťu poskytuje jeho blízka osoba z rodinného prostredia, ako je to navrhované aj v predmetnej veci (stará matka maloletých). Pri náhradnej osobnej starostlivosti Zákon o rodine v ustanovení § 45 ods. 1 vyžaduje len to, aby takéto rozhodnutie odôvodňoval záujem maloletého dieťaťa, na rozdiel od prísnejších podmienok ustanovených pre pestúnsku starostlivosť v § 48 ods. 1 Zákona o rodine a podmienok ustanovených v § 54 Zákona o rodine pre ústavnú starostlivosť.

22. Otec maloletých v priebehu konania sám neprejavil záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletých, pričom v podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 21. 09. 2021 uviedol, že už 5 rokov nežije v ich blízkosti. Taktiež z výsluchov navrhovateľky a matky nevyplývalo, že by otec s maloletými realizoval styk alebo akýkoľvek iný kontakt. Preto má súd za to, že na starne otca sú splnené podmienky na to, aby súd zveril maloleté do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko on doposiaľ a ani v súčasnosti starostlivosť o maloleté nezabezpečuje.

23. Pokiaľ ide o matku, potreba konania bola vyvolaná v januári 2021, kedy súd neodkladným opatrením zveril maloleté do starostlivosti navrhovateľky, nakoľko jej ich matka bez udania dôvodu odovzdala a odišla. Vo svojom výsluchu matka uviedla, že dôvodom bolo, že v tom čase nemala zabezpečené

bývanie pre seba a maloleté. Na základe správy opatrovníka z prešetrenia pomerov súd zistil, že matka zabezpečila v súčasnosti svoje bývanie na adrese T. XX v rodinnom dome u svojho manžela, s ktorým uzavrela manželstvo v septembri 2021, ako to vyplynulo z predloženého sobášneho listu. Matka teda svoje bytové podmienky upravila. S nasťahovaním maloletých súhlasí manžel matky aj jeho otec, ktorý predmetnú nehnuteľnosť vlastní, ako to súdu písomne potvrdili. Pokiaľ však ide o reálne poskytovanie starostlivosti maloletým v uvedenej nehnuteľnosti, súd poukazuje na to, že počas šetrenia opatrovníka nemala matka zabezpečené pre deti potravinové zásoby, hygienické zásoby ani oblečenie. Súd neuveril tvrdeniu matky, že mala v domácnosti detské veci vo vreciach, ktoré opatrovníkovi neukázala, nakoľko matka nemala žiaden dôvod s opatrovníkom nespolupracovať a tieto veci mu počas šetrenia neukázať, nakoľko takéto konanie je v priamom rozpore s tým, čoho sa matka v konaní domáha, a to zverenia detí do jej starostlivosti. Preto má súd a to, že tieto potreby nemá matka v domácnosti v súčasnosti zabezpečené. Súd taktiež poukazuje na skutočnosť, že podľa správy obce T. býva manžel matky často pod vplyvom alkoholu, prípadne iných omamných látok, čo preukazuje aj správa opatrovníka z prešetrenia pomerov, podľa ktorej bol manžel matky v čase šetrenia jednoznačne pod vplyvom alkoholu a taktiež výsluch navrhovateľky, ktorá uviedla, že počas styku matky s maloletými bol tento pod vplyvom alkoholu a tvrdili jej to aj maloleté. Požívanie alkoholu jej manželom nepoprela vo svojom výsluchu ani matka, ktorá uviedla, že denne pije pivo. Vzhľadom na tieto skutočnosti má súd za to, že za súčasných podmienok takéto prostredie nie je vhodné na poskytovanie sústavnej starostlivosti maloletým.

24. Pokiaľ ide o finančnú situáciu matky, táto dlhodobo nemá stabilné zamestnanie, pričom, ako to vyplynulo z lustrácie v Sociálnej poisťovni, v posledných štyroch zamestnaniach vydržala len niekoľko dní. Z dopytov na bývalých zamestnávateľov matky sa nepotvrdilo jej tvrdenie, že s ňou boli spokojní ani matkou tvrdené dôvody ukončenia jednotlivých pracovných pomerov. Zamestnávateľ ADANO, s. r. o. uviedol, že pracovné výkony matky nevyhovovali ich požiadavkám, nie že matku nepotreboval. U zamestnávateľa Transfer international staff k. s. skončila pracovný pomer sama matka v skúšobnej dobe a nie uplynutím času - jedného dňa, ako tvrdila. U zamestnávateľa Marta Tóthová - MIRA nezládala prácu v kuchyni, ktorá bola fyzicky náročná, a teda nebolo dôvodom, že do zamestnania vtrhol majiteľ bytu, v ktorom matka bývala, a preto ukončila pracovný pomer. Pokiaľ ide o zamestnávateľa CPB spol. s r. o., tento uviedol, že matka nemohla plnohodnotne plniť pracovné povinnosti vzhľadom na starostlivosť o deti, čo však súd nepovažuje za relevantný dôvod ukončenia pracovného pomeru, nakoľko podľa správy tohto zamestnávateľa aj lustrácie v Sociálnej poisťovni bola u nich matka zamestnaná od 26. 01. 2021 do 22. 02. 2021, pričom obe maloleté deti boli v tom čase na základe neodkladného opatrenia vykonateľného dňa 15. 01. 2021 zverené navrhovateľke, a teda výkon osobnej starostlivosti o maloleté nemohol predstavovať pre matku prekážku v práci. Neschopnosť matky nájsť si stabilné zamestnanie je dlhodobo jeden z kľúčových problémov, pre ktoré bol aj jej ďalší syn maloletý Ľ. Ď. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky ešte v roku 2014, pričom matka si odvtedy ani pri podávaní opakovaných návrhov na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nenašla stabilné zamestnanie. Súd má za to, že od nariadenia neodkladného opatrenia vykonateľného dňa 15. 11. 2021 až do dňa rozhodnutia súdu dňa 04. 10. 2021 mala matka dostatok času vyriešiť svoju situáciu a nájsť si riadne zamestnanie, aby tak mohla maloleté živiť. Matka súdu na pojednávaniach uvádzala viacerých možných zamestnávateľov, ktorým posielala životopisy, avšak do rozhodnutia súdu nezačala pracovať u žiadneho z nich. Navyše niektoré pokusy matky nájsť si zamestnanie pôsobia chaoticky a nevierohodne. Na pojednávaní dňa 09. 08. 2021 uviedla, že chce spolupracovať so spoločnosťou Allianz v oblasti sprostredkovania zmlúv, potrebuje pre to urobiť testy do NBS, čo však neurobila. Na nasledujúcom pojednávaní dňa 04. 10. 2021 uviedla, že bola pri uchádzaní sa o toto zamestnanie neúspešná, pretože uprednostňujú ľudí so skúsenosťami, teda úplne iný dôvod. Matka na pojednávaní dňa 04. 10. 2021 predložila súdu prázdne tlačivo zmluvy spolupráci so spoločnosťou VOTUM - Centrum Odškodnení, a. s., na základe ktorého by mala sprostredkovať uzatváranie zmlúv v oblasti odškodňovania, teda súd nemá za preukázané, že k uzatvoreniu zmluvy o spolupráci došlo a matka by z tohto titulu mohla mať príjem, navyše matka nevedela ani uviesť, či z tohto titulu bude mať nejaký garantovaný príjem. Na tom istom pojednávaní zároveň matka uviedla, že od nasledujúceho dňa nastupuje do pekárne v Kosihovciach, čo úplne odporuje tvrdeniu, že má pracovať v oblasti odškodňovania. Matka v súčasnosti nepoberá ani žiadnu dávku. Preto za takto zisteného skutkového stavu nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloleté, nakoľko ich nemá z čoho živiť. Matka sama v rámci svojho výsluchu uviedla, že najprv si musí zabezpečiť prácu a potom starostlivosť o maloleté, čo však do rozhodnutia súdu neurobila.

25. Súd má ďalej za to, že matka doposiaľ maloletým nezabezpečovala ani riadnu výchovu tak, aby sa všestranne fyzicky a duševne rozvíjali primerane ich veku. Pokiaľ ide o mal. I., táto navštevuje

základnú školu, kde podľa správy školy počas obdobia, keď bola v starostlivosti matky, často meškala, chodila nevhodne oblečená, nemala desiaty a ani školské pomôcky. Pokiaľ ide o mal. P., tejto bola napriek jej veku 6 rokov odložená školská dochádzka na základe odporúčania Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Veľký Krtíš, nakoľko dosahovala výsledky na úrovni nižšieho priemeru z dôvodu slabej informačnej stimulácie, doslova „dieťa vie len to, čo ho naučila sociálna núdza a materská škola“. Z uvedeného vyplýva, že výchovné prostredie matky, v ktorom boli maloleté doposiaľ nebolo dostatočne podnetné na riadny všestranný vývoj. Súd naopak poukazuje na to, že od zverenia maloletých do starostlivosti navrhovateľky došlo u obidvoch podľa vyššie uvedených správ k výraznému zlepšeniu.

26. V neposlednom rade súd poukazuje na to, že matka si počas trvania neodkladného opatrenia neplnila ani vyživovaciu povinnosť k maloletým, ako to uviedla sama vo svojom výsluchu. Je pravda, že matka bola počas väčšiny tohto obdobia bez príjmu, avšak z jej výsluchu vyplynulo, že od marca do augusta 2021 poberala tzv. SOS dávku v sume 300 Eur mesačne a v tomto období mohla plniť vyživovaciu povinnosť k maloletým aspoň na úrovni minimálneho výživného, teda vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, čo predstavuje necelých 30 Eur mesačne. Vzhľadom na vyššie uvedené súd uzatvára, že matka v súčasnosti riadnu všestrannú starostlivosť o maloleté zabezpečovať nemôže ani ju v minulosti na požadovanej úrovni nezabezpečovala.

27. Navrhovateľka, na druhej strane, spĺňa všetky predpoklady na výkon náhradnej osobnej starostlivosti podľa ustanovenia § 45 ods. 1 Zákona o rodine, nakoľko má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, v konaní nebolo preukázané, že by jej bola obmedzená spôsobilosť na právne úkony a taktiež má súd za to, že jej osobné predpoklady zaručujú, že bude náhradnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletých. Z vyššie uvedených správ základnej školy a Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Veľký Krtíš vyplynulo, že u obidvoch maloletých došlo k výraznému zlepšeniu odkedy sú v starostlivosti navrhovateľky. Navrhovateľka podľa správy základnej školy bezproblémovo komunikuje so školou ohľadom maloletej. Taktiež v rámci svojho výsluchu vedela uviesť mená triednej učiteľky a vychovávateľky maloletých, čo preukazuje jej záujem o maloleté. Podľa správy Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Veľký Krtíš potrebuje mal. P. stabilné rodinné prostredie, aby mohla budúci rok nastúpiť do základnej školy, čo jej dokáže navrhovateľka poskytnúť. Navrhovateľka má riadne zabezpečené bytové podmienky tak, ako to prešetril opatrovník v jej domácnosti, kde neboli zaznamenané žiadne nedostatky. Navrhovateľka sa taktiež stará o súrodencov maloletých L. Ď. nepretržite od roku 2014 bez akýchkoľvek nedostatkov, čím sa zároveň prehĺbia súrodenecké väzby maloletých. Navrhovateľka je zároveň blízkou osobou maloletých - ich starou matkou. Taktiež je splnená podmienka ustanovená v § 46 ods. 2 Zákona o rodine, a to súhlas manžela navrhovateľky so zverením maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že z dvoch možných alternatív súdneho rozhodnutia, že deti budú zverené do osobnej starostlivosti matky alebo do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky vyplynulo, že vhodnejším prostredím na zabezpečenie všestranného vývinu maloletých v ich najlepšom záujme je rodinné prostredie navrhovateľky. Preto súd návrhu vyhovel a zveril obidve maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky s tým, že v súlade s ustanovením § 45 ods. 3 a ods. 4 Zákona o rodine vymedzil rozsah jej práv a povinností k maloletým tak, že je povinná a oprávnená sa o maloleté osobne starať, pričom právo zastupovať a spravovať jej majetok má len v bežných veciach. Súd uvádza, že náhradná osobná starostlivosť predstavuje len dočasné opatrenie dokiaľ rodič, v tomto prípade matka, nebude schopná starostlivosť o maloleté deti riadne zabezpečovať. Pokiaľ si matka usporiada svoje pomery, ktoré boli súdom vyššie vytknuté, môže v budúcnosti podať návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a toto rozhodnutie je možné v prípade zmeny pomerov zmeniť.

29. Súd zároveň v súlade s ustanovením § 45 ods. 8 Zákona o rodine, upravil vyživovaciu povinnosť rodičov voči maloletým a uložil im, aby výživné poukazovali na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš. Pokiaľ ide o otca maloletých, jeho vyživovacia povinnosť voči maloletým bola naposledy upravená rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 12P/64/2016-88 na sumy 50 Eur pre maloletú P. a 60 Eur pre maloletú I.. Súd má za to, že od posledného rozhodnutia o výživnom nedošlo na strane otca k žiadnej zmene pomerov, nakoľko tento je naďalej v produktívnom veku (42 rokov) a môže tak dosahovať príjem a svoju vyživovaciu povinnosť v rovnakom rozsahu voči maloletým plniť. Otec síce v súčasnosti dosahuje nižší príjem ako v čase posledného rozhodovania súdu (za rok 2016 skonštatovaný príjem približne

486 Eur) u zamestnávateľa AB Laz, s. r. o. v priemere okolo 100 Eur mesačne v čistom (okolo 1.200 Eur za posledných 12 mesiacov). Súd však poukazuje na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý zavádza tzv. princíp potenciality príjmov povinnej osoby z výživného (rodiča), podľa ktorého súd neprihliada len na jeho skutočný príjem, ale na všetky jeho schopnosti a možnosti príjem dosahovať. Z tohto princípu vychádzal súd aj pri poslednom rozhodovaní o výživnom, kedy uviedol, že otec je v produktívnom veku a má možnosť zvýšiť svoju životnú úroveň. V konaní nebolo zo strany otca ani len tvrdené, že by sa akokoľvek zhoršil jeho zdravotný stav alebo, že by tu existovali iné prekážky, ktoré by mu bránili pracovať, a teda otec môže prispievať na výživu maloletých v rovnakom rozsahu ako tomu bolo pri poslednom rozhodnutí súdu, a preto ho výrokom II. zaviazal, aby prispieval na výživu mal. I. výživným v sume 60 Eur mesačne a mal. P. výživným v sume 50 Eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred.

30. Pokiaľ ide o matku maloletých, táto v súčasnosti nedosahuje žiaden príjem ani zo zamestnania ani zo štátnych sociálnych dávok. Aj u matky, rovnako ako u otca platí zásada potenciality príjmov, a preto táto skutočnosť nie je pre súd rozhodujúca, nakoľko ani u matky neboli zistené žiadne obmedzenia, ktoré by jej bránili zamestnať sa a dosahovať tak príjem. Súd však v súlade s ustanovením § 62 ods. 4 Zákona o rodine zohľadnil pri rozsahu vyživovacej povinnosti jednotlivých rodičov to, v akej miere sa ktorý z rodičov o maloleté stará. Súd síce zveril maloleté do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, avšak na základe návrhu matky upravil aj styk s maloletými, a to na dva dni každý týždeň (k tomu viac nižšie). Matka sa teda, na rozdiel od otca, ktorý o maloleté nejaví žiaden záujem, bude aspoň počas tejto doby podieľať na osobnej starostlivosti o maloleté. Taktiež súd poukazuje na to, že matka má záujem získať maloleté do svojej osobnej starostlivosti, a preto by nebolo z pohľadu záujmu maloletých vhodné, aby jej určenie príliš vysokého výživného, ktoré by jej mohlo byť zrážané exekučne zo mzdy alebo z iných príjmov, nebránilo v zastabilizovaní jej pomerov. Z týchto dôvodov by mala byť vyživovacia povinnosť matky stanovená na nižšej úrovni ako u otca. Preto súd výrokom IV. určil, že matka je povinná prispievať na výživu maloletých v súlade s ustanovením § 62 ods. 3 Zákona o rodine len tzv. minimálnym výživným vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, čo za obdobie do 01. 07. 2021 predstavovalo sumu 29,42 Eur a za obdobie od 01. 07. 2021 sumu 29,87 Eur mesačne.

31. Súd určil obidvom rodičom počiatok vyživovacej povinnosti ku dňu vykonateľnosti neodkladného opatrenia, ktorým boli maloleté zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky, teda k 15. 01. 2021, keďže už od uvedeného dátumu fakticky zabezpečovala starostlivosť o nich navrhovateľka. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie R 4/1987, podľa ktorého sa počiatok vyživovacej povinnosti spravidla stanovuje od právoplatnosti rozsudku o zverení dieťaťa do výchovy iného občana ako rodiča, pričom k skoršiemu dátumu sa dá počiatok vyživovacej povinnosti upraviť v prípade, ak iný občan ako rodič prevzal dieťa do starostlivosti na základe predbežného (dnes neodkladného) opatrenia nariadeného súdom. Od vyššie uvedeného dátumu až do dňa rozhodnutia súdu vzniklo obom rodičom ročné výživné na maloletých, a to za polovicu mesiaca január 2021 (od 15. do 31.) a za mesiace február až október 2021 (za ktorý je už výživné splatné), teda spolu 9,5 násobok mesačného výživného.

32. Pokiaľ ide o otca maloletých, na mal. I. mu vzniklo ročné výživné v sume 9,5 x 60 Eur a na mal. P. v sume 9,5 x 50 Eur, spolu 1.045 Eur. Podľa tvrdenia navrhovateľky na pojednávaní dňa 04. 10. 2021 otec svoju vyživovaciu povinnosť za celé uvedené obdobie čiastočne plnil, a to sumou spolu v sume 75 Eur mesačne, teda za obdobie 9,5 mesiaca spolu v sume 712,50 Eur. Otec navrhovateľke uvádzal, že 25 Eur je bežné výživné a 50 Eur zameškané výživné. Tu však nemôže ísť o zameškané výživné ako bolo určené posledným rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 12P/64/2016-88, nakoľko toto bolo určené na jednotlivé maloleté v sumách 213,68 Eur a 148,92 Eur, teda spolu 362,60 Eur, čo mal otec splácať po 20 Eur mesačne, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, teda od júla 2017, čo by splatil do 19 mesiacov, teda dávno pred januárom 2021. Preto súd celú sumu poskytnutú otcom za vyššie uvedené obdobie započítal na ročné výživné, nakoľko otec počas celej doby, kedy boli maloleté v starostlivosti navrhovateľky, na ich výživu k rukám navrhovateľky prispieval. Vzhľadom na to, že otcom poskytovaná mesačná suma nekorešponduje s jednotlivou výškou výživného tak, ako bol otec zviazaný pôvodným ani týmto rozsudkom (50 Eur a 60 Eur), nie je možné určiť, ktorú časť prispel na mal. I. a ktorú na mal. P.. Preto súd určil, že otec prispieval spoločne na obidve maloleté deti a aj dlh na ročnom výživnom bude splácať spoločne na obidve maloleté deti, keďže ročné výživné je otec povinný uhradiť rovnakému adresátovi, a to na účet úrade práce, a preto nie je nevyhnutné ročné výživné za minulé obdobie deliť medzi jednotlivé maloleté. Preto súd výrokom III. určil, že suma ročného

výživného predstavuje rozdiel medzi celkovým výživným za vyššie uvedené obdobie na obidve maloleté deti vo výške 1.045 Eur a celkovými úhradami otca za uvedené v sume 712,50 Eur, teda 367,50 Eur. Súd povolil otcovi zročné výživné splácať v mesačných splátkach po 20 Eur pod hrozbou straty výhody splátok, nakoľko suma zročného výživného prevyšuje bežné mesačné výživné, čím otec splatí svoj dlh za obdobie do jeden a pol roka, čo súd považoval za primerané.

33. Pokiaľ ide o matku, tejto vzniklo na každú z maloletých detí zročné výživné po 29,42 Eur za 5,5 mesiaca (od polovice januára do júna 2021) a v sume 29,87 Eur za 4 mesiace (júl až október 2021) spolu v sume 310,71 Eur na každú z maloletých. Matka sama vo svojom výsluchu uviedla, že za uvedené obdobie na výživu maloletých neprispela žiadnou sumou, a preto ju súd zaviazal výrokom V., aby nahradila celú sumu zročného výživného. Súd povolil matke zročné výživné splácať v mesačných splátkach po 20 Eur na každú z maloletých pod hrozbou straty výhody splátok, nakoľko suma zročného výživného prevyšuje bežné mesačné výživné, čím splatí svoj dlh za obdobie do jeden a pol roka, čo súd považoval za primerané.

34. Súd ďalej výrokom VI. upravil styk matky s maloletými. Je v záujme maloletých upraviť ich styk s matkou, nakoľko matka sa o ne zaujíma a úpravy styku sa výslovne domáhala a aj maloleté k nej majú pozitívny citový vzťah, ako to uviedla aj navrhovateľka vo svojom návrhu. Súd má za to, že styk je potrebné upraviť aj z toho dôvodu, že medzi matkou a navrhovateľkou nie je možná dohoda o dobrovoľnej realizácii styku pre ich narušené vzťahy a taktiež pre to, že matka podľa správ opatrovníka a základnej školy chodila po maloleté deti do školy a škôlky neohlásene, čím narúšala ich bežný režim, a preto je potrebné stanoviť presný režim styku. Súd neodkladným opatrením upravil styk matky s maloletými na 2,5 hodiny v utorok a štvrtok každý týždeň, pričom tento styk bol nariadený len za účelom dočasného zachovania citových väzieb medzi matkou a maloletými. Vo veci samej je teda priestor, aby sa styk v určitej miere rozšíril. Matka navrhla, aby styk prebiehal súvisle od piatku do nedele. Keďže súd už vyššie uzavrel, že matka nemá v súčasnosti vo svojej domácnosti zabezpečené potreby pre poskytovanie starostlivosti o maloleté (ošatenie, hygienické pomôcky) a že jej manžel býva často pod vplyvom alkoholu, nie je vhodné, aby maloleté trávili v takomto prostredí súvisle dve noci každý týždeň a aby v tejto domácnosti prespávali. Vzhľadom na vyťaženie maloletej I. školskej dochádzky a mimoškolskými aktivitami (v pracovné dni až do 15.30 hod.), ako aj na to, aby matka mohla cez pracovné dni vykonávať zamestnanie, ak si nájde prácu, považoval súd za najvhodnejšie, aby sa styk upravil na víkendové dni. Matka v závere pojednávania dňa 04. 10. 2021 uviedla, že je schopná dopraviť sa do mesta Veľký Krtíš na 08.00 hod. Preto súd stanovil počiatok styku na sobotu aj na nedeľu o 09.00 hod., čo je primeraná doba na to, aby maloleté deti vstali a na styk sa nachystali a aby sa matka dopravila do miesta bydliska navrhovateľky. Za účelom čo najširšieho kontaktu matky s maloletými rozhodol súd, že v sobotu bude styk prebiehať až do 17.00, pričom v nedeľu len do 12.00 hod. aj za tým účelom, aby sa mal. I.L. mohla v poobedňajších hodinách pripraviť na vyučovanie na nasledujúci týždeň. Súd určil, že matka si maloleté deti prevezme pred bytom navrhovateľky na začiatku styku a na konci styku ich navrhovateľke v tom istom mieste odovzdá, ako tomu bolo aj doposiaľ v rámci neodkladného opatrenia. Súd výrokom VII. navrhovateľke uložil povinnosť maloleté na styk pripraviť a riadne a včas ich matke odovzdať. Súd má za to, že takto upravený styk poskytne matke dostatočný priestor na to, aby trávila čas so svojimi deťmi a taktiež je aj v záujme maloletých, aby ich kontakt s matkou nebol prerušený až do doby, kým nebude schopná zabezpečovať riadnu starostlivosť o nich. Vylúčené nie je do budúcnosti ani rozšírenie styku, ak matka upraví pomery v jej domácnosti vytýkané súdom.

35. Súd výrokom VIII. tohto rozsudku zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením tunajšieho súdu č. k. 13P/1/2021-12, ktorým boli maloleté dočasne zverené do starostlivosti navrhovateľky v súlade s ustanovením § 363 CMP, nakoľko týmto rozsudkom sa ku dňu právoplatnosti výroku I. o zverení maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky upravujú pomery maloletých vo veci samej, a teda odpadnú dôvody pre ktoré bolo neodkladné opatrenie ako dočasné rozhodnutie nariadené. Neodkladné opatrenie o styku matky s maloletými nariadené uznesením tunajšieho súdu č. k. 14P/31/2021-62 zo dňa 22. 07. 2021 zanikne právoplatnosťou tohto rozsudku v súlade s ustanovením § 333 CSP, nakoľko dovtedy bola obmedzená jeho platnosť.

36. Súd zároveň v súlade s ustanovením § 121 CMP zmenil doterajšie rozsudky o osobnej starostlivosti o maloleté, a to rozsudky tunajšieho súdu č. k. 7P/4/2015-25 a 7P/81/2015-22 vo výrokoch o osobnej starostlivosti, ako aj rozsudok tunajšieho súdu č. k. 12P/34/2016-88 vo výroku o bežnom výživnom zo

strany otca, nakoľko došlo k zmene pomerov zverením maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, a preto vyššie uvedené otázky súd upravil tak, ako je uvedené vyššie.

37. Okrem vyššie uvedených dôkazov, ktoré súd vykonal, navrhla matka na pojednávaní dňa 09. 08. 2021 výsluch dvoch svedkov - jej susedov z adresy Železničná, Veľký Krtíš, pričom jej súd uložil povinnosť zabezpečiť ich účasť. Na nasledujúcom pojednávaní dňa 04. 10. 2021 matka osobnú účasť uvedených svedkov nezabezpečila, ani nepožiadala súd o ich predvolanie, pričom doplnila, že chce vypočuť jedného svedka L. L., Ž. XX, E. T.. Obsahom jeho výpovede by malo byť preukázané, že matka si nechodila jedlo pýtať, ale že on jej ho dobrovoľne nosil, nakoľko videl, že je sama s maloletými deťmi. Súd tento dôkaz vykonal, nakoľko ho nepovažoval za potrebný na objasnenie skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci. Skutočnosť, či tento svedok matke jedlo nosil z vlastnej iniciatívy alebo na základe jej žiadosti nebola rozhodujúca pre zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, nakoľko súd skonštatoval zanedbávanie starostlivosti o maloleté zo strany matky na základe iných skutočností. Preukázanie či popretie vyššie tvrdenej skutočnosti by nemalo na rozhodnutie súdu žiaden vplyv.

38. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov náhradu trov nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.